

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid van de redactie; deze behoudt zich het recht voor de stukken te bekorten)

Phimosis en pseudo-phimosis bij kinderen

Naar aanleiding van het artikel van MOLENAAR (1976) zou ik het volgende willen opmerken.

Door een gedurende lange tijd voortgezet onderzoek bij jongens en adolescenten heb ik mijn aanvankelijke opvattingen over verklevingen en over de ruimte in het praeputium moeten herzien. Aanvankelijk was ik van mening als schoolarts bij het vinden van verklevingen bij 14-15-jarige jongens actief te moeten optreden met de knopsonde. Niemand was daar dankbaar voor. Later volgde ik een expectatief beleid. De resultaten waren gelijk: na het 16e jaar vond ik geen verklevingen meer. De tabel geeft een overzicht van het percentage jongens dat verklevingen heeft tussen glans en praeputium, naar leeftijd.

Ik acht het niet meer op mijn weg te liggen jongens of hun ouders te adviseren de verklevingen op te heffen. De natuur vindt kennelijk zelf haar weg.

Smegma was bij de jongens in het genoemd onderzoek bij ongeveer 10% aanwezig. Ik dring dan ook aan op het dagelijks reinigen van de penis, de glans en het praeputium, voor zover de verkleving dat toelaat, al denk ik dat een incidenteel advies niet tot een werkelijke attitude-verandering leidt. Ik kies bewoordingen die tot de taalschat van de gemiddelde Nederlandse jongen behoren (pik wassen).

Bij echte phimosis (pinpoint opening) heb ik steeds naar de huisarts verwezen, maar de vrijheid om (niet) te gaan blijft natuurlijk bestaan.

Tot mijn verwondering heb ik reeds tweemaal ervaren dat een aanvankelijk gediagnosticeerde phimosis in de loop van enkele jaren toch wat meer ruimte verwierf, zodat later hoogstens van een relatieve vernauwing gesproken kon worden. Ik ben zeker bereid om mijn eigen diagnostiek van een phimosis aan de nodige kritiek te onderwerpen, maar zou

tevens de noodzaak van een longitudinaal onderzoek naar de ontwikkeling van het praeputium van 0-20 jaar willen onderstrepen.

VOORKOMEN VAN VERKLEVINGEN EN SMEGMA (1975)

Leeftijd	Praeputium- verklevingen		Smegma	
	n	n %	n	%
7-11	48	28 58,3	3	6,3
12	117	60 51,3	9	7,7
13	112	37 33,0	14	12,5
14	108	28 25,9	14	13,0
15	117	13 11,1	13	11,1
16	135	4 3,0	13	9,6
17	131	-	19	14,5
18	117	-	14	12,0
19	66	-	5	7,6
20-25	93	-	4	4,3
Totaal	1044		108	10,3

Literatuur: MOLENAAR, J. C. (1976) *Ned. T. Geneesk.* 120, 1006. — WAFELBAKKER, F. (1976) *T. Soc. Geneesk.* 54, in druk.

Leidschendam, augustus 1976

F. WAFELBAKKER,
geneeskundig inspecteur
voor de jeugdgezondheidszorg

BERICHTEN

Buitenland

ALGEMEEN

ELISA in plaats van radio-immunoassay? In 1971 hebben de Zweedse onderzoekers ENGWALL en PERLMANN een methode beschreven die zij „enzyme-linked immunosorbent assay” (ELISA) hebben genoemd, waarmee zij zowel antistoffen als antigenen konden aantonen. In het *Lancet* van 21 augustus (bl. 406) is een editorial verschenen, waarin de mogelijkheid wordt geopperd dat deze methode meer en meer zal worden toegepast en misschien zelfs de radio-immunoassay zal gaan verdringen. Wel is laatstgenoemde methode „an excellent laboratory tool”, maar de reagentia en het instrumentarium zijn duur, terwijl het gebruik van isotopen een potentieel gezondheidsrisico meebrengt.

ELISA maakt gebruik van enzymen die hetzij aan antistoffen, hetzij aan antigenen zijn gekoppeld. De enzym-antistof-conjugaten bezitten zowel immunologische als enzymatische activiteit. Voor meting van antistof wordt een indirecte ELISA gebruikt, waarbij het enzym aan een anti-

globuline is gekoppeld. Antigeen kan worden bepaald door middel van de „double-antibody-sandwich ELISA”, waarbij het enzym aan een specifieke antistof is gekoppeld.

De mogelijkheden zijn legio: bepaling o.a. van hormonen, van bloedfactoren, HBsAg, α -foetoproteïne, en waarschijnlijk wordt binnenkort ook screening mogelijk van syfilis, brucellose, salmonellose, cholera en verschillende tropische ziekten zoals malaria, schistosomiasis, Chagas-ziekte, slaapziekte.

DUISSLAND (B.R.)

Vaktijdschriften, inclusief medische, in hun bestaan bedreigd. In het *Deutsches Ärzteblatt* (12 aug. bl. 2125) geeft FERDINAND KLINKHAMMER in een artikel, getiteld „Der Staat greift nach Fachzeitschriften”, blijk van ongerustheid over de plannen van de minister voor „Forschung und Technologie” MATTHÖFER, door laatstgenoemde samengevat als „Programm der Bundesregierung zur Förderung der Information und Dokumentation (IuD-Programm)”. In een brochure van 128 bladzijden zet hij uiteen, dat de vaktijd-